

is god vereeharden bij de kracht, die in nying van het ebben dus het gedragen, en chzelf beleiden igemaakt door ecken dragengansche aarde nst volbracht? eed volharden. het aangezicht eevensbronnen n de overwin- a l z i j n s t achterna ge- geling, gefasei- en, terwijl de ad achter het Dat was wê- lharder. Daar- vonden dan de waar Het ook

lat is de weg g van het ab- oet volharden. ig". De Heere ook. En toen, meer uitkomst de heerlijkheid arao. Hij heeft n weg van het ot. Zijn trouw kt nu profetie vuur gemengd n Hij doet de de overzijde". weg alleen de s zij nog nim- majestueus en leluja voor op erkte. Hij was het. Die mijn even lang. Als ach gesproken eeuwig leven i van den An- zullen zij, die rijkheid Gods ifzee. De heer- rpte defini- eeuwig leven en het oordeel komt Zelf om en schedel te eindigen defi- aangebracht. Daarom moest nt de „Schelf- issing alleen zullen d' eer- Hem alleen, ordt pas goed nengd. e Schelfzee te- verlossing ein- van Mozes en Zijn trouw zal

wonder: God, ag van het ab- afgrond. Maar de heerlijkheid verwinning van s Gods. En hij verlossing, op la hij zal dien Gods groot ma- st zal geërgerd emengd in. o Levensbron, en doet volhar- t. v. d. B.

EVEN
AN OVER-

raven zond aan volgende schrij- jze even gecor- hier opnemen

in „De Refor- reformatie bij an daaruit door ck, in de school,

in den staat, enz. Vandaar dan ook, dat men regel- matig kan lezen van gehouden onderwerpen als: de Reformatie in de gesprekken, of conversatie, de doorgaande reformatie met betrekking tot het Chr. onderwijs, enz. Uit een en ander blijkt dus duidelijk dat de Reformatie als een zuurdeesem doorwerken moet in ons geheele leven.

Tot op den dag van vandaag (natuurlijk niet als verwijt, doch als leemte bedoeld), mis ik echter de stemmen die op moeten klinken over de Reformatie van ons maatschappelijk leven, en dan wel zeer speciaal wat betreft onze verhouding tegenover de Overheid, die God heden over ons stelt. Wij belijden immers, dat de Overheid als dienaar van Gods over ons gesteld is. Dat zij draagster is van het gezag en dat wij deswege gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan haar wetten. Dat sluit toch ook zeker in, dat deze gehoorzaamheid onzerzijds zich ook uitstrekt over haar wetten, die gelden voor het maatschappelijk en sociale leven. En hiermede ben ik tevens in het hart van de kwestie. Vraag vandaag iedereen zakenman en elken patroon, zij zullen U, wanneer zij eerlijk zijn, zeggen dat het complex van maatregelen, die de regering vraagt, onmogelijk meer zijn op te volgen. Iedereen, zoowel Christen als niet-Christen, zal verklaren dat gehoorzaamheid aan deze wetgeving gelijk staat met het sluiten van ambacht of bedrijf, of met het werken met groote tekorten. Wie zelf in handel en bedrijf bezig is, kan daarvan meepaten. Wie aanvraagformulieren voor distributiegoederen eerlijk invult, behoeft niet te rekenen op vervulling van het gevraagde. Wie artikelen wil kopen voor vastgestelde prijzen (waar uitteerend niemand zich aan stoort), kan niet kopen. Wie tegen vastgestelde prijzen, van vele artikelen ten minste, wil verkoopen, kan niets meer verdienen. In het kort geresumeerd is het zoo, dat praktisch iedereen die zich beweegt op zakengebied of bedrijfsleven, de wetgeving bedekt saboteert. Dat de boekhoudingen voor belasting verknood worden, leugens verteld worden, is het uiteindelijke gevolg.

Dat dit alles zeer demoraliserend werken moet op de eerlijkheid behoeft geen betoog. Zeer vele mensen, die bogen op stipte eerlijkheid, bezwijken wanneer het gaat om de stiptheid tegenover de regeeringsmaatregelen.

Wanneer men met gelijkgezinden op geestelijk gebied hierover spreekt, wordt inderdaad gevoeld dat men eigenlijk niet vrij uit gaat. Doch tenslotte gaat men toch weer door met het saboteeren van regeeringsmaatregelen, omdat dit de eenige mogelijkheid is het bedrijf staande te houden. Zeker, ik weet het, de lawine van voorschriften is verbijsterend en de regeling van handel en bedrijfsleven van boven af ons opgelegd, is ten slotte één groote dwaasheid. Doch tenslotte gaat het niet aan, daarom zich niet aan deze wetten te storen. Want niet alleen de goede, doch ook de kwade „heeren" zijn over ons gesteld.

Daarom, geachte redactie, acht ik het zoo dringend noodzakelijk, dat onze stem gehoord worde. Is hier geen schromelijk tekort aan gehoorzaamheid ten opzichte van onze wettige overheid? Zoo ja, dan is sprake van een volkszonde, die ook in onze kringen welig tiert. Uiteraard zullen professoren en domine's dit niet zoo aanvoelen, omdat zij buiten het bedrijfsleven staan. Onze categorie heeft er iederen dag mee te maken en ernst te maken met de vraag of dit alles conform de wet Gods is.

U dankend voor de eventueel verleende plaats- ruimte in „De Reformatie", vanzelfsprekend van commentaar voorzien, of voor de rechtstreekse beantwoording.....

Ziet hier den brief. Zoals reeds gezegd werd, is aan hem plaats verleend vanwege zijn algemeene strekking. Gelijkt de Heer Bruynis zelf schrijft, komen professoren en domine's gewoonlijk niet persoonlijk zoo met deze dingen in aanraking. De predikanten echter op het platteland, en ook wel in de steden, als zij tenminste met hun gemeentelieden meeleven en gedurig verkeerden, zullen er wel meermalen over hooren. Zelf is mij natuurlijk ook wel eens iets van dit alles verteld, meer in het algemeen. Maar over de waarheid van dit alles, waarover in dezen brief gehandeld wordt, kan ik niet oordeelen. Doch in mijne onwetendheid zou ik willen vragen: Wanneer het dan algemeen zoo staat op het gebied van het zakenleven, ambacht, handel, bedrijf, waarom komen de mannen van dit zakenleven, dan niet samen, naar het onderscheiden gebied hunner werkzaamheden eerst, en vervolgens zooveel dit kan naar het heele zaken- en bedrijfsleven, om hunne klachten in dezen duidelijk op papier te stellen, en bij de regering in te dienen, indien doenlijk, met aanwijzingen in de richting van verbetering? Wellicht toch dat de regering blijf zou geven, een open oor voor die klachten te hebben, vooral als de fouten in haar maatregelen en dezer onder- ling verband, duidelijk werden aangewezen, en wan- neer dan vele dergelijke klagschriften bij haar in- kwamen.

In de tweede plaats, waarom brengen de betrokke- nen niet persoonlijk of gezamenlijk, naar kleiner of grooter getal, hun bezwaren en moeilijkheden in bij hun, deze zaken betreffende, bonden en vereenigingen, werkgeversbond, bond van tuinders, winkeliers, etc., opdat dezen, hetzij afzonderlijk en plaatselijk, hetzij

PLURIFORME PERS-HONIG.

Op en om het Kerkplein zie en hoor ik hem dage- lijks, ofschoon hij mij — gecamoufleerd als ik daar verkeer — daar niet ziet: den Kerknieuwsgier.

Of eigenlijk een gier is hij niet. Dat woord roept zoo hatelijke associaties op, dat het terstond weer — met betuiging van leedwezen — wordt teruggenomen.

Maar nieuws-gierig is hij!

Overal op.

Overal bij.

Steekt letterlijk overal zijn neus in.

Beter gezegd, niet zijn neus, maar zijn honigspriet.

Als een nijvere bij zoemt en gonst hij van het eene bloembed naar het andere in de bonte bloemenwereld van het Kerkplein, in deze zeer pluriforme omgeving.

Nu eens hier, dan weer daar, overal puurt hij honig, d.w.z. bijna altijd honig. Een heél enkel keer- tje een zeer fijn druppeltje venijn.

Maar dat bij uitzondering. Meestal puren honig. Zoetigheid. En deze edele waar wordt zorgvuldig en behoedzaam naar een kleinen korf gedragen, die elke week wordt weggehaald en door een nieuwen korf vervangen.

Er heerscht — zooals bij alle bijenvolk — in dien korf keurige orde. Voor elke honigsoort — de honig van elk bloembed is weer anders van kleur en geur, van smaak en van gewicht — is er in dat korfje een afzonderlijke honigraat. Lindenhonig komt in de aldus gemerkte afdeeling, heidehonig in een voor hem gereserveerd appartement. Het druppeltje venijn — een heel fijn druppeltje overigens en het gebeurt zel- den — komt in een vak, dat hetzelfde opschrift draagt als een der andere, maar met de toevoeging: „artikel 31 K.O.". Overigens komt ook daar honig, veel honig in, maar als gezegd, zeldzaam en delicaat met een fijn drupje venijn gemengd. Een heél fijn druppeltje.

Dat fijne druppeltje noopte mij tot een onderzoek. Ik zocht naar een verklaring.

En dacht aan het spreekwoord: waar bijen honig zuigen, daar halen wespen soms venijn.

Het stond voor mij vast, dat ik hier met een bij te doen had, een pers-bij, want het nijvere diert leverde pers-honig. Maar het raadsel, dat mij bezig hield, was dit: waar haalt toch deze pers-bij deze wespachtige allures vandaan? Want die allures had het beest. Heel zelden weliswaar, maar ze kwamen voor. Ze traden niet chronisch op, maar zeer acuut.

Ik heb het eerst met steekproeven geprobeerd. Bijen steken niet, wespen steken wel. En ik vond het eigenaardig versijnsel, dat het steken alleen voor- kwam op vel van artikel 31. Want je hebt ook vel in dat genre. Ook op dat soort vel stak het diertje niet altijd, heel zelden weliswaar, maar het kwam uit- sluitend daar voor, als het voorkwam. Een heél fijn steekje, maar het stak.

Daarna heb ik geluidsproeven genomen. Het resul- taat wees in dezelfde richting. Alom zoemde en gonsde de pers-bij zeer regelmatig, zeer vreedzaam, zeer wel- willend. Doorgaans ook boven het bloembed, waar de pers-honig artikel 31 gehaald werd.

Allergenoeglijkt zoemgonsde het beestje heen en weer bij een leeuwenbek, dien het Chrysostomus of- tewel Guldenmond had genoemd. U moet weten, de persbij waagt zich af en toe aan een mondjé klassiek, dat hij „voor den eenvoudigen lezer" dan welwillend

door hun hoofdbesturen en landelijk, aan de regee- ring deze verkeerdheden harer desbetreffende maat- regelen onder het oog brengen, en op verbetering aan te dringen?

Ten derde, waar blijven Patrimonium, Christelijk Nationaal Vakverbond, en dergelijke, om hier op te treden, en te zoeken met al hunne macht, om zoo- danige onhoudbare toestanden, als zij bestaan, veran- dert en verbeterd te krijgen, en te zoeken daartoe op de meest voegzame en geschikte wijze bij de regee- ring in te werken?

In de vierde plaats, waar blijven de Kamerleden? Weten die van deze dingen niets af? Zijn zij niet ver- tegenwoordigers des volks bij de regering, om de belangen van het volk in al zijn geledingen bij de regering voor te staan, ook wel bepaald ten aanzien van het wetgevend- en besluitengebied? Zoodat zij, wanneer zij hooren en zien, dat het vanwege over- heidsmaatregelen met het volk misgaat en moet mis- gaan, moeten zoeken om daarin verbetering te zien aangebracht? Zij zijn toch maar geen Kamerleden slechts om nu en dan eens een redevoering, kleiner of grooter, in de Kamer te houden, eens ergens in het land een oratie af te steken, maar voorts zich om dat volk en zijn moeilijkheden vanwege regeeringsmaat- regelen niet te bekommeren? Vgl. ook het artikel: Bakkersstaking in „Trouw" van 19 Aug. 1947.

Komt, Kamerleden, leden en bestuurders van Vak- verbond, Patrimonium, Werkgeversbonden, Handels-, Tuinders-, Winkeliersverenigingen etc., wanneer het zoo staat, als de Heer Bruynis in bovenstaanden brief schrijft, en Gij dat weet, komt dan, en met alle macht aan het werk, individueel en gezamenlijk, om dit ver-

in het Nederlandsch van moderne spelling vertaalt.

Dien leeuwenbek nu had hij Chrysostomus oftewel Guldenmond gedoopt vanwege den gouden honig, dien dat bedje gaf en de gulden woorden, die het sprak. Toen hij dien honig proefde, zoemde hij: dat is Dê van Dê. En hij deponeerde in het korfje in het vak artikel 31: „Persoonlijk vonden wij de preek van D. v. D. de mooiste. Er zit in deze preek iets van dich- terlijke hoogte, waardoor wie haar leest — laat staan, wie haar hooren mocht — als vanzelf meegevoerd wordt".

Toen ik me zoo over die meegevoerdheid van de persbij stond te verheugen, vloog een oude, onschul- dige hommel langs mij heen.

Niet jaloersch worden, zei ze. De persbij heeft veel op met dien leeuwenbek, omdat ze allebei tegen ge- gisten honig, tegen gealcoholiseerden honig zijn. Ze ontmoeten elkaar wel eens op een geheelonthouders- vergadering. En de persbij houdt dien leeuwenbek te vriend, omdat er ook op die vereeniging wel eens van- wege artikel een-en-dertig kwestie komen kan over artikel twee. Zoo'n hommel toch!

Maar plotseling werd mijn geluidsversterker weer geboeld door het gezoem van de persbij. Als een helioptère stond hij stil bij een flor picturalis, een schilderbloem. Plotseling versnelden zich de toeren van den zoemer. Zenuwachtig trilde de honigspriet. Totdat het diert plotseling schaterlachte. Het had in het schilderbekje wat leuks ontdekt. Haastig werd er honig naar het korfje gedragen. Met..... een klein druppeltje venijn. En in het vakje artikel 31 depo- neerde het met veel honig ook dat kleine druppeltje:

De humor schuilt maar overal, mijn vrienden,

't Is maar de vraag, wie of hem wel,

Wie of hem niet kan vinden.

Die flor picturalis had n.l. beweerd, dat in den oogst 1946 de honigpers artikel 31 zeer zachtmoed- ig was geweest. Daar zat geen humor in, daar kreeg de persbij last van humor.

Als ik dat klassiek, dat de persbij ditmaal vergat te vertalen „voor den eenvoudigen lezer" in het Ne- derlandsch mag overzetten: humor is het latijnsche stamwoord voor het Nederlandsche: „humeur".

Net begon het te dagen.

De honig met een zeldzaam druppeltje venijn, de steekproeven, de geluidsproeven wezen allen in de- zelfde richting: in de buurt van het bloembed arti- kel 31 kreeg de persbij wel eens last van zijn humor, zijn humeur.

Toen ben ik met een optische proef geëindigd. Ik probeerde de persbij in het vizier te krijgen.

Ik herkende hem.

Hij had me al eens honig geleverd.

Op een briefkaart..... „Mijn hooggeachte mede- bezwaarde broeder".

Vandaar misschien die — overigens zeldzame — afwijking als hij over onze hoofden gonst?

Oud zeer?

U vraagt zijn naam?

Ach, dat hebt U toch allang geraden?

Het is mijn Haagsche persvriend Scheps!

Kijk, daar halen ze juist het korfje weg!

Boven den ingang naar den pershonig staat: „Kerknieuws".

Misschien komt mijn naam nu ook nog eens in het korfje.

Onder de aanbevelingen voor dezen honig.

Zal ik „effe geure": „D. E. C. schrijft in de Re- formatie".

Dan komt de honig.

Vast gezuiverd van dat ééne fijne druppeltje!

D. E. C.

keerde in de regeeringsmaatregelen, wetgeving, be- sluiten, te doen wegnemen. En zoo Gij het niet weet, onderzoek dan om het te weten te komen.

Uiteraard kan ik hier niet met kennis van zaken oordeelen, en waag er mij daarom ook niet aan. Hoe het dus met al deze maatregelen staat, of niet staat, en welke conflicten daarbij zich voordoen, of niet voordoen, en hoe die eventueel op eene eerlijke wijze te voorkomen of ontwijken, vermag ik niet te zeggen.

Maar wat de wet Gods aangaat: Naar ik meen is er maar ééne uitzondering, waarin we onze wettige overheid niet mogen gehoorzamen, n.l. wanneer zij iets gebiedt of verbiedt, dat ingaat tegen Gods Woord. In alles blijft steeds gelden: Men moet God meer gehoor- zamen dan den menschen, Hand. 4: 19, ook al is bij zoodanig conflict schade, verlies, lijden, dood het ge- volg. Maar anders: gehoorzamen. De Duitse ge- weldehebbers hier indertijd, waren onze wettige over- heid niet, dat waren inbrekers, dieven, roovers, over- weldigers, moordenaars, die we evenmin om Godswil gehoorzamen hoefden, als we een inbreker in ons huis behoeven te gehoorzamen in zijn bevelen, n.l. van Gods- wege. Slechts veiligheidshalve en om erger te voor- komen, doen we dan wellicht wat ons gezegd wordt. Maar die Duitschers hadden evenmin van Godswil recht over ons land en volk en goederen, als zulk een inbreker in ons huis recht van Godswil heeft tot zijn inbraak en over ons en onze goederen in ons huis, al is het in beide gevallen waar, dat zonder Gods toelating en bestuur geen van beide had kunnen ge- schieden of zou kunnen geschieden. Maar onze wettige overheid hebben we te gehoorzamen tot de grens van Hand. 4: 19. En hoe het dan moet bij zulke slechte